

หนีตายอย่างไรเมื่อเกิดเพลิงไหม้

เมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้ขึ้น หลายคนลนลานจนทำอะไรไม่ถูก หรือทำไม่ถูกวิธี จนเป็นเหตุให้ต้องสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินไปอย่างน่าเสียดาย การรับมือกับเหตุเพลิงไหม้ต้องมีการจัดการที่ดี ตั้งแต่การเตรียมตัวก่อนเกิดเหตุ ไปจนถึงวิธีปฏิบัติตัวเพื่อความปลอดภัยเมื่อเกิดเพลิงไหม้ ดังนี้ ก่อนเกิดเหตุเพลิงไหม้

1. ให้มองหาทางหนีไว้อย่างน้อย 2 ทาง ไม่ว่าจะพักอาศัยอยู่ที่ไหน หรือเดินทางไปทีใดก็ตาม เช่น สังกะต่าแห่งบันไดหลักและบันไดหนีไฟ ประตู หน้าต่าง เส้นทางหนีไฟ และทางออกจากตัวอาคาร และต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่าทางออกนั้นไม่ปิดล็อกหรือมีสิ่งกีดขวาง และสามารถใช้อย่างปลอดภัย

2. สังเกตอุปกรณ์ช่วยชีวิตและอุปกรณ์เตือนภัยว่าเป็นแบบใด อยู่ที่ไหน จำนวนเท่าไร และใช้อย่างไร ได้แก่ เครื่องตรวจจับควัน (Smoke Detectors) เครื่องตรวจจับความร้อน (Heat Detectors) อุปกรณ์ดับเพลิงอัตโนมัติ (Sprinkler) อุปกรณ์แจ้งเหตุฉุกเฉิน (Fire / Emergency Alarm) และเครื่องดับเพลิง (Fire Extinguisher)

3. นำกุญแจห้องพักติดตัวไปด้วยทุกครั้งเมื่อออกจากห้อง และวางกุญแจและไฟฉายไว้ใกล้กับเตียงนอนและง่ายต่อการหยิบฉวย หากเกิดเพลิงไหม้ในยามค่ำคืนจะได้นำกุญแจและไฟฉายติดตัวไปด้วย เพื่อในกรณีที่หมดหนทางหนี จะสามารถกลับเข้าห้องพักได้ พยายามเก็บเอกสารและทรัพย์สินมีค่าเท่าที่จำเป็นไว้ด้วยกัน เพื่อให้ง่ายต่อการขนย้ายหนีไฟ อย่อย่างไรก็ตาม หากสถานการณ์รุนแรง อย่ามัวเสียเวลากับของนอกกาย ให้เอาชีวิตรอดไว้ก่อน

4. ควรฝึกซ้อมหนีไฟทุก 6 เดือน ทั้งการซ้อมอย่างเต็มรูปแบบโดยเจ้าของอาคาร และการฝึกซ้อมด้วยตัวเอง โดยการหลับตาหรือปิดไฟให้มีตมสนิท เนื่องจากเมื่อเกิดเพลิงไหม้จะมีความมืดปกคลุมไม่สามารถมองเห็นอะไรได้ ความมืดนั้นอาจเกิดจากกระแสไฟฟ้าถูกตัด หมอกควันหนาแน่น หรือเป็นเวลากลางคืน ฝึกซ้อมการเดินในห้องพักให้ชำนาญ เมื่อออกจากห้องพักแล้ว ให้นับจำนวนประตูห้อง โดยเริ่มจากห้องของท่านไปสู่ทางออกฉุกเฉินทั้งสองทางหรือจดจำจุดสังเกตอื่นๆเพื่อที่จะไปถึงทางออกฉุกเฉินได้ท่ามกลางความมืด

5. ควรสร้างระเบียบมาตรฐานร่วมกัน คือ เดินชิดขวา แถวเรียงเดี่ยว ห้ามดึง ห้ามดัน ห้ามผลัก ห้ามขวาง และก้มตัวต่ำในกรณีที่มีควัน เนื่องจากความขุ่นมัวจะเกิดขึ้นเมื่อเกิดเหตุเพลิง

กรมประชาสัมพันธ์
PRD
THE GOVERNMENT PUBLIC RELATIONS DEPARTMENT

สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดปัตตานี กรมประชาสัมพันธ์

ที่อยู่ 352 ม.6 ถ.ปากน้ำ ต.รูสะมิแล อ.เมืองปัตตานี จ.ปัตตานี 94000

Page : Facebook สวท.ปัตตานี NEWS โทร. 0-7346-0064

ใหม่ขึ้นจริงๆ การเดินชิตขวานั้นใช้ได้กับกรณีอื่นด้วย เช่น การเดินขึ้นลงบันได การเดินบนถนนซึ่งรถยนต์ในเมืองไทยจะวิ่งชิดซ้าย การเดินชิตขวาก็ปลอดภัยกว่า

6. ต้องมีจุดนัดหมายใกล้สถานที่เกิดเหตุ จะได้ไปรวมตัวกันตามที่นัดหมายไว้ แล้วตรวจสอบจำนวนคน เพื่อหาผู้ที่ติดค้างในอาคาร จุดนัดหมายดังกล่าวต้องเป็นสถานที่ที่ใกล้และสะดวกต่อการอพยพมากที่สุด กว้างขวางเพียงพอที่จะรองรับผู้อพยพ รวมทั้งหน่วยช่วยเหลือและทรัพย์สินที่เคลื่อนย้ายออกมา หลีกเลี่ยงพื้นที่ถนนหรือต้องข้ามถนนเพราะอาจเกิดอันตรายได้ และจะต้องปลอดภัยจากควันไฟ เปลวไฟ และแรงระเบิด

7. จดเบอร์โทรศัพท์หน่วยดับเพลิงไว้ เช่น 199 หรือสถานีดับเพลิง สถานีตำรวจ ที่อยู่ใกล้เคียง ขณะเกิดเหตุเพลิงไหม้

หากอยู่ในอาคารที่มีเพลิงไหม้ ก่อนจะเปิดประตูต้องระวัง ให้นั่งชันเข่าให้มั่นคงหลังประตู แล้วใช้หลังมือแตะที่ลูกบิดประตู ถ้ามีความร้อนสูง แสดงว่ามีเพลิงไหม้อยู่บริเวณใกล้ ๆ อย่าเปิดโดยเด็ดขาด แต่หากไม่ร้อนผิดปกติ ให้ค่อยๆ เปิดออกช้าๆ โดยใช้ไหล่คอยหนุนประตูไว้ หากทำได้ควรหาผ้าชุบน้ำปิดจมูก หรือผ้าห่มชุบน้ำชุ่มๆ ไว้ด้วย หากต้องเผชิญกับควันไฟที่ปกคลุม ให้ใช้วิธีคลานต่ำๆ หนีไปยังทางออกฉุกเฉิน เพราะอากาศที่พอหายใจได้จะอยู่ด้านล่างเหนือพื้นห้องไม่เกิน 1 ฟุต ผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บในเหตุเพลิงไหม้ประมาณร้อยละ 90 เป็นผลมาจากควันไฟ ซึ่งมีทั้งก๊าซพิษ และทำให้ขาดออกซิเจน ควรเตรียมหน้ากากหนีไฟฉุกเฉิน (Emergency smoke mask) ไว้จะปลอดภัยกว่า หรืออาจใช้ถุงพลาสติกใสขนาดใหญ่ตัดอากาศแล้วคลุมศีรษะหนีไฟควันออกมา เพราะการคลานต่ำจะไม่สามารถทำได้จากชั้นบนลงชั้นล่างที่มีควัน อย่าใช้ลิฟท์ขณะเกิดเพลิงไหม้ ให้ใช้บันไดหนีไฟเท่านั้น ไม่ควรใช้บันไดภายในอาคารหรือบันไดเลื่อน เนื่องจากบันไดเหล่านี้ไม่สามารถป้องกันควันไฟและเปลวไฟได้ หากติดอยู่ในวงล้อมของไฟ ให้โทรศัพท์แจ้งหน่วยดับเพลิงว่าท่านอยู่ที่ตำแหน่งใดของเพลิงไหม้ แล้วหาทางช่วยเหลือตัวเอง โดยปิดประตูให้สนิท หาผ้าหนาๆ ชุบน้ำอุดตามช่องที่ควันเข้าได้ เช่น ใต้ประตูหรือช่องลมต่างๆ ปิดพัดลมและเครื่องปรับอากาศ แล้วเปิดหน้าต่างส่งสัญญาณด้วยการโบกผ้า และตะโกนขอความช่วยเหลือ กรณีที่อยู่ในอาคารสูง หากมีอุปกรณ์ช่วยชีวิต เช่น รอกหนีไฟ (Fire Escape Device) ให้นำมาใช้โดยไม่ต้องรอ หรืออาจดัดแปลงอุปกรณ์ช่วยชีวิตอย่างอื่น เช่น สายฉีดน้ำดับเพลิง เชือก หรือฉีกผ้าปูที่นอนต่อเป็นเชือกลงทางหน้าต่าง แต่ต้องแน่นหนาพอที่จะรับน้ำหนักได้ หากมีไฟลามติดตัว ให้ทรุดกายลงกลิ้งกับพื้นเพื่อดับไฟ สิ่งสำคัญเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้ คือต้องควบคุมสติให้ดี อย่าตื่นกลัวจนทำอะไรไม่ถูก จากนั้นพิจารณาหาทางออกที่ปลอดภัย แล้วรีบหนีออกไปยังจุดนัด

กรมประชาสัมพันธ์
PRD
THE GOVERNMENT PUBLIC RELATIONS DEPARTMENT

สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดปัตตานี กรมประชาสัมพันธ์

ที่อยู่ 352 ม.6 ถ.ปากน้ำ ต.รูสะมิแล อ.เมืองปัตตานี จ.ปัตตานี 94000

Page : Facebook สวท.ปัตตานี NEWS โทร. 0-7346-0064

พบ ทั้งนี้ บทความนี้ จึงขอแนะนำ 10 วิธีที่ถูกต้องเมื่อบ้านเกิดไฟไหม้ เมื่ออ่านแล้วแนะนำว่าควรนำไปปฏิบัติตามหากเกิดเหตุร้ายนี้ขึ้นกับคุณจริง ๆ

1. พยายามปิดคัตเอาต์ไฟฟ้าลงทั้งหมด หากว่ากรณีไฟไหม้แล้วยังพอจะไปถึงคัตเอาต์เพื่อตัดไฟภายในบ้านได้ก็ให้รีบจัดการ เพราะนี่คือสิ่งแรกๆที่ควรทำมากที่สุด อย่าลืมน้ำไฟฟ้าหากยังคงมีกำลังส่งอยู่แล้วเจอกับความร้อนของไฟโอกาสจะลุกท่วมมากขึ้นเรื่อย ๆ มีสูงคราวนี้การดับย่อมยากกว่าแค่เพลิงไหม้เฉย ๆ แน่ นี่คือสิ่งแรกๆที่ควรต้องทำมากกว่าการสาดน้ำหรือการวิ่งหนีเอาตัวรอดถ้ายังพอทำได้

2. ปิดประตูหน้าต่างห้องที่ไฟไหม้เอาไว้ การปิดประตูและหน้าต่างจะช่วยให้ไฟไม่ลามไปยังห้องอื่น ๆ ได้รวดเร็วมากนัก ซึ่งการปิดตรงนี้อย่างมากห้องดังกล่าวจะเกิดความเสียหายเยอะกว่าปกติ แต่เมื่อมองภาพรวมแล้วยังคุ้มค่ามากกว่าการที่บ้านทั้งหลังต้องเสียหายจากเหตุการณ์ไฟไหม้ หากปิดห้องนั้นได้ก็ควรรีบปิดให้เร็วที่สุดอย่าให้ไฟลามออกไปไกลมากกว่านั้น

3. รีบปลุกหรือบอกคนอื่นในบ้านให้เร็วที่สุด แม้อยู่บ้านเดียวกันแต่บางทีคนอื่น ๆ อาจไม่รู้ว่กำลังเกิดไฟไหม้บ้าน ควรรีบแจ้งเตือนคนอื่น ๆ ในบ้านเพื่อให้เขาหนีเอาตัวรอดให้เร็วที่สุด จะได้ไม่เกิดเรื่องเศร้า ๆ ตามมามากกว่านี้

4. พยายามหนีเอาตัวรอดให้เร็วที่สุด หากว่าไม่สามารถทำอะไรได้เลยหรือขาดสติในการทำสิ่งต่าง ๆ เรื่องที่ควรทำมากที่สุดคือหนีเอาตัวรอด แนะนำว่าให้ซื้อ บันไดหนีไฟ ติดเอาไว้บ้าง หากเกิดเหตุการณ์เหล่านี้ขึ้นมาจริง ๆ เจ้าอุปกรณ์ดังกล่าวจะช่วยให้เรารอดพ้นจากอันตรายของไฟไหม้ได้ โดยเฉพาะบ้านไหนที่มีหลายชั้นควรอย่างยิ่งที่จะต้องมี บันไดหนีไฟ เก็บเอาไว้ในบ้าน

5. ใช้ถังดับเพลิงดับตรงจุดที่พอทำได้ หากว่ายังพอจะใช้ถังดับเพลิงได้ก็ให้หยิบถังดับเพลิงจาก ป้ายถังดับเพลิง แล้วพยายามฉีดเข้าไปตรงไฟให้เบาลง เน้นว่าควรฉีดในจุดที่พอทำได้เท่านั้นหากมองแล้วแค่ถังดับเพลิงที่มีคงไม่สามารถช่วยเหลืออะไรได้มากนักก็ให้เอาตัวรอดออกมาก่อนอย่างอื่น ค่อยว่ากันทีหลัง อย่าคิดต่อสู้กับไฟ

6. รีบโทรแจ้งเจ้าหน้าที่ให้เข้ามาช่วยเหลือ เป็นสิ่งสำคัญที่สุดเมื่อออกมาจากบ้านที่ไฟกำลังไหม้ได้แล้วให้รีบโทรแจ้งเจ้าหน้าที่ดับเพลิงหรือเจ้าหน้าที่อื่นใดซึ่งพอจะช่วยเหลือได้ให้รีบเข้ามาช่วยเหลือโดยเร็วที่สุด ทั้งนี้กรณีที่ยังมีคนติดอยู่ด้านในแล้วเรารอดออกมาได้การโทรแจ้งเจ้าหน้าที่คือสิ่งแรกๆที่ควรต้องทำให้เร็วที่สุด อย่ารีรอเพราะทุกวินาทีมีค่ามาก ๆ กับชีวิตของเขา

7. เวลาหาทางออกอย่าวิ่งเข้าห้องน้ำเด็ดขาด หลายคนมักคิดว่าเวลาไฟไหม้แล้วไม่รู้จะไปไหนดีให้วิ่งเข้าห้องน้ำ รู้หรือไม่วิธีนี้คือวิธีผิดมหันต์ด้วยความคิดว่าห้องน้ำมีน้ำ ไฟกับน้ำยังงั้นน้ำก็ต้องชนะแต่

ความจริงคือคุณจะทำดาอากาศหายใจจากควันไฟจนไม่ได้สติต่างหาก ยิ่งถ้าไฟสามารถเผาเข้ามายังประตูห้องน้ำได้เมื่อไหร่สิ่งที่จะเหลือรอดอาจมีแค่เศษกระดูกของเราก็ได้ ดังนั้นอย่าทำเด็ดขาดให้วิ่งหาทางออกข้างนอกที่ใกล้ที่สุดเท่านั้น

8. **ไม่ต้องสนใจข้าวของเงินทองใด ๆ ทั้งสิ้น** บางคนแม้รู้ว่าเกิดเหตุไฟไหม้อยู่ในตรงส่วนใดส่วนหนึ่งที่บ้านแต่ก็ยังพยายามจะหยิบเอาของมีค่าติดตัวไปให้มากที่สุด ตรงนี้เองอาจกลายเป็นความเลวร้ายที่ไม่สามารถหาทางออกได้อีกเลย วิธีที่ดีที่สุดคืออย่าพึ่งไปสนใจกับสิ่งนอกร่างเหล่านั้นจงเอาชีวิตตัวเองออกมาให้รอดเสียก่อน เรื่องทรัพย์สินหากยังไม่เป็นอะไรไปเสียก่อนยังงั้นก็หาใหม่ได้อยู่แล้ว

9. **อย่าเข้าไปวุ่นวายกับเจ้าหน้าที่** เมื่อเจ้าหน้าที่มาถึงหากเป็นเหตุการณ์รุนแรงอาจมีการใช้ เทปกั้นเขต กั้นเอาไว้เพื่อไม่ให้คนอื่น ๆ ไม่เกี่ยวข้องเข้ามายุ่ง เราเองก็ควรปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่คือไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวใด ๆ ทั้งสิ้น นอกจากเจ้าหน้าที่จะมาขอความช่วยเหลือเท่านั้น อย่าลืมนักคนไม่เป็นยิ่งเข้าไปวุ่นวายจะยิ่งทำให้งานช้าลงไปอีกหลายเท่าตัว

10. **ทำใจยอมรับกับสิ่งที่เกิดขึ้น** แม้อาจดูเป็นเรื่องยากแต่นี้คืออีกสิ่งที่จะต้องทำ พยายามทำใจยอมรับกับสิ่งที่เกิดขึ้นให้ได้ เก็บเอาไว้เป็นบทเรียนชีวิตว่าสาเหตุหลักเกิดมาจากอะไรเมื่อใช้ชีวิตข้างหน้าที่ต้องป้องกันให้เกิดขึ้นมาอีก การทำใจจะช่วยให้อารมณ์ดีขึ้นและไม่เครียดกับเหตุการณ์ดังกล่าวมากจนเกินไปนัก

สิ่งสำคัญอีกอย่างที่ ร้านไทยจรรยา อยากรฝากไว้เวลาเกิดไฟไหม้บ้านจริง ๆ คือเรื่องของสติ อย่าว่อนรนหรือตกใจจนขาดสติ ไม่อย่างนั้นความเสียหายมีสิทธิ์หนักมาก

ผู้จัดทำ/เรียบเรียง : นางสาวณัฐนันท์ คงทน / นสม.ชก

หน่วยงาน : ฝ่ายข่าวและรายการ สวท.ปัตตานี

แหล่งที่มา : สมาคมส่งเสริมความปลอดภัยและอนามัยในการทำงาน (ประเทศไทย) ในพระราชูปถัมภ์ฯ

<https://shorturl.asia/cwAbZ/> ไทยจรรยา

<https://trafficthai.com/shop/article-10167/>